



EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 16.9.2011
C(2011) 6362 konč.

PRIPOROČILO KOMISIJE

z dne 16.9.2011

**o pobudi za skupno načrtovanje raziskovalnih programov „Zdrava in produktivna morja in oceani“
(2011/EU)**

PRIPOROČILO KOMISIJE

z dne 16.9.2011

o pobudi za skupno načrtovanje raziskovalnih programov „Zdrava in produktivna morja in oceani“ (2011/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 181 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropa ima 89 000 km dolgo obalo¹, ki poteka ob dveh oceanih in štirih morjih, pri čemer na obalnih območjih živi približno 40 % prebivalstva EU, ta območja pa ustvarijo približno 40 % BDP² in tako znatno prispevajo h ključnim gospodarskim sektorjem, kot so pomorski prevoz in trgovina, pomorsko biogospodarstvo, energetika in turizem.
- (2) Komisija v svojem sporočilu z dne 10. oktobra 2007 z naslovom Celostna pomorska politika za Evropsko unijo³ izjavlja, da se bo s celostno pomorsko politiko izboljšala sposobnost Evrope za soočanje z izzivi globalizacije in konkurence, podnebnih sprememb, uničevanja morskega okolja, pomorske varnosti in zaščite ter energetske varnosti in trajnosti. Taka politika pa mora po mnenju Komisije temeljiti na brežhibnosti pomorskih raziskav, tehnologije in inovacij.
- (3) Cilj Direktive 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja⁴, ki uporablja ekosistemski pristop pri upravljanju človekovih dejavnosti, je doseganje ali ohranjanje dobrega okoljskega stanja morskih voda, če te predstavljajo ekološko raznolike in dinamične oceane ter morja, ki so čista, zdrava in produktivna. Navedena direktiva, ki naj bi zagotovila okoljski steber prihodnje pomorske politike Unije, navaja, da bi morala biti na ravni Skupnosti podpora povezanim raziskavam stalen sestavni del raziskovalne in razvojne politike.
- (4) V sporočilu Komisije z dne 3. marca 2010 „Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“⁵ je navedeno, da bi morala Unija zlasti izkoristiti prispevek pomorskih politik za doseganje zastavljenih ciljev glede zmanjšanja emisij

¹ „Implementing the habitats directive in marine and coastal areas“ Evropska komisija, 1998, ISBN: 92-828-4276-2.

² Zbirka EUROSTAT „Statistics in focus, 38/2010, Portrait of EU coastal regions“.

³ COM(2007) 574 konč..

⁴ UL L 164, 25.6.2008, str. 19.

⁵ COM(2010) 2020.

in ohranitve biotske raznovrstnosti, prilagajanja podnebnim spremembam, preprečevanja naravnih nesreč in odzivanja nanje, gospodarnejše uporabe virov ter tako prispevati k izboljšanju zanesljivosti globalne preskrbe s hrano.

- (5) Sporočilo Komisije z dne 3. septembra 2008 „Evropska strategija za morsko in pomorsko raziskovanje: skladen okvir za Evropski raziskovalni prostor v podporo trajnostni uporabi oceanov in morij“⁶ si prizadeva za skupno načrtovanje na področju morskih in pomorskih raziskav, če je to upravičeno in zadevna država članica to podpira ter če je v skladu z načeli in mehanizmi, določenimi v zadevnem sporočilu Komisije z dne 15. julija 2008 „K skupnemu načrtovanju programov za raziskave: sodelovanje za učinkovitejše reševanje skupnih izzivov“.⁷
- (6) Svet za konkurenčnost je na zasedanju 26. maja 2010 „zdrava in produktivna morja in oceane“ priznal kot področje, na katerem lahko skupno načrtovanje programov zagotovi pomembno dodano vrednost glede na sedanje razdrobljeno prizadevanje držav članic na področju raziskav.⁸ Zato je sprejel sklepe, v katerih priznava potrebo po pobudi za skupno načrtovanje programov na tem področju ter poziva Komisijo, naj prispeva k pripravi te pobude. Svet je prav tako potrdil, da je skupno načrtovanje programa postopek, ki ga vodijo države članice, Komisija pa ta postopek povezuje. Analiza nacionalnih raziskovalnih dejavnosti iz delovnega dokumenta potrjuje, da je potrebno boljše usklajevanje, da se povečata učinkovitost in vplivnost raziskav ter da se z razvojem skupnega strateškega načrta prepreči podvajanje.
- (7) Sodelujoče države so poslale pisma o zavezi in tako potrdile svoje sodelovanje pri takšni pobudi za skupno načrtovanje raziskovalnih programov.
- (8) Skupno načrtovanje na področju morskih in pomorskih raziskav bi zagotovilo usklajevanje raziskav na teh področjih in tako znatno pripomoglo k vzpostavitvi delujočega Evropskega raziskovalnega prostora za morja in oceane, omogočilo trajnostno rabo obstoječih in neizkoriščenih virov, okrepilo vodilno vlogo Evrope ter povečalo konkurenčnost pomorskih industrij, obenem pa pripomoglo k varstvu morskega okolja in prilagajanju k podnebnim spremembam.
- (9) Države članice morajo za uresničitev ciljev iz tega priporočila sodelovati s Komisijo pri preučevanju možnih pobud Komisije za pomoč državam članicam pri razvoju in izvajanju strateškega raziskovalnega programa.
- (10) Da bi Komisija lahko poročala Evropskemu parlamentu in Svetu, morajo države članice redno poročati Komisiji o napredku na področju te pobude za skupno načrtovanje programov,–

SPREJELA NASLEDNJE PRIPOROČILO:

1. Države članice se spodbuja, da po potrebi spremenijo svojo skupno vizijo o tem, kako lahko sodelovanje in usklajevanje na področju raziskav na ravni Unije

⁶ COM(2008) 534.

⁷ COM(2008) 468.

⁸ 10246/10.

prispevata k ohranjanju zdravih in produktivnih morij in oceanov ter k čim boljšemu izkoriščanju možnosti, ki jih ti nudijo⁹.

2. Države članice se spodbuja k sprejetju skupnega strateškega raziskovalnega programa, v katerem bi opredelile srednje– do dolgoročne potrebe ter cilje na področju raziskovanja morij in oceanov. Strateški raziskovalni program mora vključevati izvedbeni načrt, v katerem bodo določene prednostne naloge in roki ter opredeljeni ukrepi, instrumenti in viri, potrebni za njegovo izvajanje.
3. Države članice se spodbuja, naj v strateški raziskovalni načrt in v izvedbeni načrt vključijo naslednje ukrepe:
 - (a) dopolnitev opredelitve in izmenjave informacij o ustreznih nacionalnih programih, raziskovalnih dejavnostih in zmogljivostih;
 - (b) krepitev skupnih zmogljivosti za napovedovanje in tehnološko oceno;
 - (c) izmenjava informacij, virov, najboljših praks, metodologij in smernic;
 - (d) določitev področij ali raziskovalnih dejavnosti, ki bi imele koristi od usklajevanja ali skupnih razpisov za zbiranje predlogov ali združevanja sredstev;
 - (e) opredelitev načinov za skupno izvajanje raziskav na področjih iz točke (d);
 - (f) po potrebi izmenjava obstoječih raziskovalnih infrastruktur ali usklajeno razvijanje novih objektov in naprav, kot so na primer infrastrukture za pomorsko opazovanje, ter razvoj modelov in aplikacij za ugotovljene potrebe;
 - (g) spodbujanje boljšega sodelovanja med javnim in zasebnim sektorjem ter sodelovanje na področju inovacij med različnimi raziskovalnimi dejavnostmi in poslovnimi sektorji, povezanimi s pomorskim opazovanjem, morskimi viri in pomorskimi dejavnostmi;
 - (h) spodbujanje interdisciplinarnih pristopov, izmenjav in medsebojnih vplivov med morskim in pomorskim sektorjem;
 - (i) razvijanje primernih stičišč znanosti in politike glede pomembnih vprašanj, kot je izvajanje Direktive 2008/56/ES in pomorskega prostorskega načrtovanja kot temeljnega cilja sporočila „Celostna pomorska politika za Evropsko unijo“.
4. Države članice se spodbuja, da ustanovijo skupno upravljavsko strukturo na področju raziskovanja morij in oceanov, katere naloga bo vzpostaviti skupne pogoje, pravila in postopke za sodelovanje in usklajevanje ter za spremljanje izvajanja strateškega raziskovalnega programa.
5. Države članice se spodbuja, da skupaj izvajajo strateški raziskovalni program prek svojih nacionalnih raziskovalnih programov ali drugih nacionalnih raziskovalnih

⁹ <http://www.jpi-oceans.eu>

dejavnosti v skladu s smernicami za okvirne pogoje za skupno načrtovanje, ki jih je oblikovala skupina Sveta na visoki ravni za skupno načrtovanje¹⁰.

6. Države članice se spodbuja k sodelovanju s Komisijo, da bi raziskale možne pobude Komisije za pomoč državam članicam pri razvoju in izvajanju strateškega raziskovalnega programa, ter skupne programe uskladile z drugimi pobudami Unije na tem področju, zlasti kar zadeva morske in pomorske mreže Evropskega raziskovalnega prostora in skupni raziskovalni in razvojni program za Baltsko morje (BONUS).
7. Države članice se spodbuja, naj z letnimi poročili o napredku Komisiji redno poročajo o napredku pri pobudi za skupno načrtovanje programov.

V Bruslju, 16.9.2011

*Za Komisijo
Máire GEOGHEGAN-QUINN
Članica Komisije*

¹⁰ ERC-GPC 1311/10 „Joint Programming in research 2008-2010 and beyond“ – sporočilo Svetu skupine Sveta na visoki ravni za skupno načrtovanje z dne 12. novembra 2010 – Priloga II.